ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ MARCO DARMON της 10ης Δεκεμβρίου 1991 *

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Με την παρούσα αίτηση αναιρέσεως ο Antonino Pitrone ζητεί να ακυρώσετε την απόφαση που εξέδωσε στις 23 Οκτωβρίου 1990 [1] το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

2. Με την απόφαση αυτή απορρίφθηκε η προσφυγή του Pitrone περί ακυρώσεως της αποφάσεως της 11ης Νοεμβρίου 1987 περί διορισμού του Walker στη θέση του προϊσταμένου της ειδικής υπηρεσίας XXI-01 της Επιτροπής και περί επανεντάξεως του αναιρεσείοντος στη θέση του υπευθύνου πληροφορικής στη Γενική Διεύθυνση XXI.

3. Υπάλληλος διοικήσεως στην Επιτροπή από το 1973, ο Pitrone ανέλαβε από τις 6 Φεβρουαρίου 1984 καθήκοντα υπεύθυνου πληροφορικής της υπηρεσίας τελωνειακής ενώσεως (στο εξής: YTE). Στις 20 Φεβρουαρίου 1984, διορίστηκε Information Systems Manager.

4. Στις 20 Νοεμβρίου 1984 ο Pitrone διορίστηκε συντονιστής του σχεδίου αναπτύξεως διοικητικών διαδικασιών στις οποίες εφαρμόζεται η πληροφορική (στο εξής σχέδιο CD).

5. Τον Νοέμβριο του 1985 η Γενική Διεύθυνση της YTE κίνησε διαδικασία προσλήψεως για τη θέση τεχνικού προϊσταμένου του σχεδίου CD, ο οποίος θα εργαζόταν «σε συνεργασία με τον συντονιστή του σχεδίου, με ευθύνη για όλο το σχέδιο CD».

6. Στις 23 Απριλίου 1986 ιδρύθηκε η Γενική Διεύθυνση Τελωνειακής Ενώσεως και Έμμεσης Φορολογίας (ΓΔ XXI).

7. Την 1η Ιουλίου 1986, ο Walker προσελήφθη ως έκτακτος υπάλληλος με βαθμό Α 4, με σύμβαση διαρκείας πέντε ετών, ως τεχνικός προϊστάμενος του σχεδίου CD υπό την ευθύνη του Pitrone.

8. Με το σημείωμα 6458 της 6ης Νοεμβρίου 1986, ο Klein, Γενικός Διευθυντής της ΓΔ XXI, ανέθεσε στον αναιρεσείοντα ένα γενικό έργο σχετικά με την εφαρμογή του εναρμονισμένου συστήματος (ΕΣ), τη συνδυασμένη ονοματολογία (ΣΟ) και το ολοκληρωμένο δασμολόγιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Taric). Η νομοθεσία αυτή έπρεπε να τεθεί σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1988.

9. Ο Pitrone ζήτησε και πέτυχε να αναφερθεί ότι θα ήταν μόνον «προσωρινά» υπεύθυνος για τα νέα αυτά καθήκοντα.

10. Το ίδιο σημείωμα προσέθετε ότι ο Walker θα ανελάμβανε προσωρινά τα καθήκοντα του Pitrone για τον συντονισμό του σχεδίου CD

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

1 — Υπόθεση T-46/89, Συλλογή 1990, σ. II-577.

και ότι ο Strack διορίστηκε προσωρινά « Information Systems Manager » σε αντικατάσταση του Pitrone.

11. Κατόπιν τροποποιήσεως του οργανογράμματος της ΓΔ XXI, ο Walker διορίστηκε, με απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 1987, στη νέα θέση του υπευθύνου για την εφαρμογή της πληροφορικής και για την επεξεργασία των δεδομένων, θέση υπαγόμενη άμεσα στον Γενικό Διευθυντή.

12. Με σημείωμα της 9ης Φεβρουαρίου 1988 που έστειλε στον Γενικό Διευθυντή ο Pitrone ζήτησε, μετά την περάτωση της εργασίας που αφορούσε την εφαρμογή του Taric, να αναλάβει τα προηγούμενα καθήκοντά του του συντονιστή του σχεδίου CD και του Information Systems Manager.

13. Στις 11 Φεβρουαρίου 1988 ο αναιρεσείων ζήτησε, με τη διοικητική ένσταση 19/88, την ακύρωση της αποφάσεως της 11ης Νοεμβρίου 1987 περί διορισμού του Walker και την επανένταξή του στη θέση του υπευθύνου της πληροφορικής. Με χωριστή διοικητική ένσταση, υπ. αριθ. 18/88, ζήτησε επίσημα αντίγραφα όλων των πράξεων που αφορούσαν τον διορισμό του Walker.

14. Με το σημείωμα 1181 της 17ης Φεβρουαρίου 1988 του Γενικού Διευθυντή της ΓΔ XXI ο Pitrone ειδοποιήθηκε ότι η αίτησή του για επανένταξη απορρίφθηκε, ότι η θέση του συντονιστή του σχεδίου CD είχε καταργηθεί και ότι ο Walker διορίστηκε προϊστάμενος της νέας υπηρεσίας ειδικής πληροφορικής.

15. Στις 16 Μαΐου 1988 ο Pitrone υπέβαλε διοικητική ένσταση κατά του προαναφερθέντος σημειώματος της 17ης Φεβρουαρίου 1988 και επανέλαβε το αίτημά του περί επανεντάξεως στα προηγούμενα καθήκοντά του.

16. Οι δύο διοικητικές ενστάσεις της 11ης Φεβρουαρίου 1988 απορρίφθηκαν από την Επιτροπή στις 7 Ιουλίου 1988. Η ένσταση της 16ης Μαΐου 1988 απορρίφθηκε σιωπηρά.

17. Με δικόγραφο που κατέθεσε στις 7 Οκτωβρίου 1988, ο Pitrone άσκησε ενώπιον του Δικαστηρίου προσφυγή, κατ' εφαρμογή του άρθρου 91 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως (στο εξής: ΚΥΚ), ζητώντας την ακύρωση της αποφάσεως της 11ης Νοεμβρίου 1987 περί διορισμού του Walker στη θέση του προϊσταμένου της ειδικής υπηρεσίας XXI-01 και τη δική του επανένταξη στη θέση του υπευθύνου της πληροφορικής στη ΓΔ XXI.

18. Μετά την ίδρυση του Πρωτοδικείου, η υπόθεση παραπέμφθηκε ενώπιον αυτού του δικαιοδοτικού οργάνου με Διάταξη του Δικαστηρίου της 15ης Νοεμβρίου 1989.

19. Η προσφυγή απορρίφθηκε με την προαναφερθείσα απόφαση της οποίας ζητείται ήδη η αναίρεση.

20. Ο Pitrone είχε στηρίξει την προσφυγή του ενώπιον του Πρωτοδικείου επί επτά λόγων ακυρώσεως. Όπως αναφέρει η Επιτροπή, χωρίς να αντικρούεται από τον αναιρεσείοντα, ο τελευταίος ενέμεινε μόνον σε τέσσερις από αυτούς τους λόγους αναιρέσεώς του.

21. Ενώ με έναν από τους λόγους επικαλείται την ουσιώδη παρανομία της αποφάσεως της 11ης Νοεμβρίου 1987 περί διορισμού του

Walker στη θέση του «υπευθύνου για την εφαρμογή της πληροφορικής και για την επεξεργασία των δεδομένων», οι τρεις άλλοι λόγοι στηρίζονται στο περιεχόμενο του σημειώματος 6458 της 6ης Νοεμβρίου 1986 από το οποίο, κατά τον Pitrone, προκύπτει ότι δεν έπαυσε να κατέχει τη θέση που δόθηκε στον Walker με την προσβληθείσα επί ακυρώσει απόφαση.

22. Πρέπει επομένως κατά προτεραιότητα να εξεταστούν οι λόγοι της αιτήσεως αναιρέσεως που αναφέρονται στο περιεχόμενο και στα αποτελέσματα του σημειώματος της 6ης Νοεμβρίου 1986, κατά πόσον είναι αληθές ότι, αν ο Pitrone ήταν στις 11 Νοεμβρίου 1987 πάντοτε κάτοχος της θέσεως που δόθηκε στον Walker, η απόφαση που διόρισε τον τελευταίο σε θέση μη κενή δεν μπορούσε να είχε ληφθεί νομίμως.

23. Ας λεχθεί ευθύς εξ αρχής ότι το Πρωτοδικείο δέχθηκε σαφώς, *με κυριαρχικές διαπιστώσεις των πραγματικών περιστατικών που δεσμεύουν το Δικαστήριο*, ότι ο Pitrone δεν κατείχε ποτέ τη θέση του προϊσταμένου της ειδικής υπηρεσίας που δόθηκε στον Walker, διότι επρόκειτο για *νέα* θέση που δημιουργήθηκε κατόπιν τροποποιήσεως του οργανογράμματος της ΓΔ XXI[2]. Δεν μπορεί επομένως να υποστηρίξει εγκύρως ο Pitrone ενώπιον του Δικαστηρίου ότι «στις 11 Νοεμβρίου 1987 διορίστηκε ένας έκτακτος υπάλληλος σε θέση που νομικά κατείχετο ακόμη από μόνιμο υπάλληλο» [3].

2 — «(...) ο προσφεύγων δεν κατείχε ποτέ τη θέση του προϊσταμένου της ειδικής υπηρεσίας XXI-01, αλλά τη θέση του υπευθύνου πληροφορικής στη ΓΔ XXI, όπως αναγνωρίζει με το υπόμνημά του απαντήσεως»· προαναφερθείσα απόφαση του Πρωτοδικείου, σκέψη 27· βλ. επίσης τη διατύπωση της αποφάσεως της 11ης Νοεμβρίου 1987 ως συνημμένο 1 του δικογράφου απαντήσεως: «ιδρύονται τρεις μονάδες υπαγόμενες άμεσα στον Γενικό Διευθυντή: — η ειδική υπηρεσία XXI-01 "εφαρμογή πληροφορικής και επεξεργασία δεδομένων" αναλαμβάνει τμήμα των καθηκόντων του παλαιού τμήματος XXI/A/3(...) ο Walker (...) διορίζεται προϊστάμενος της νέας ειδικής υπηρεσίας XXI-01».

3 — Σελίδα 4 της αιτήσεως αναιρέσεως.

24. Παρέπεται ότι οι λόγοι που αναφέρονται στο περιεχόμενο του σημειώματος της 6ης Νοεμβρίου 1986 — που αφορά θέση διαφορετική από εκείνη που δόθηκε στον Walker με την απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 1987 — είναι αλυσιτελής όσον αφορά την εκτίμηση της νομιμότητας της τελευταίας αυτής αποφάσεως. Η εκτίμηση αυτή θα εξεταστεί επομένως μόνον ως προς τον προβαλλόμενο λόγο περί παραβάσεως του άρθρου 4 του ΚΥΚ.

25. Όσον αφορά το αίτημα επανεντάξεως του Pitrone, έχουν διατυπωθεί διαδοχικώς τρεις λόγοι.

26. Ο πρώτος λόγος αφορά παράβαση των άρθρων 5, 7, 86 και 89 και του Παραρτήματος IX του ΚΥΚ[4]. Ο Pitrone προβάλλει ουσιαστικά, αφενός μεν, ότι το σημείωμα της 6ης Νοεμβρίου 1986 δεν ισοδυναμεί με «τοποθέτηση» σε άλλη θέση και ότι διατηρήθηκε επομένως πάντοτε στα παλαιά του καθήκοντα του υπευθύνου της πληροφορικής στη ΓΔ XXI, αφετέρου δε ότι η άρνηση επανεντάξεώς του στα καθήκοντα αυτά αποτελεί συγκεκαλυμμένο πειθαρχικό μέτρο.

27. Το αν το σημείωμα της 6ης Νοεμβρίου 1986 ισοδυναμεί με «τοποθέτηση» κατά την έννοια του άρθρου 7 του ΚΥΚ αφορά τον νομικό χαρακτηρισμό αυτής της πράξεως. Πρόκειται επομένως για νομικό ζήτημα που υπόκειται στον έλεγχό σας [5].

28. Με την απόφαση Hecq [6] έχετε κρίνει ότι η ανάθεση, με απλό υπηρεσιακό σημείωμα του

4 — Περί πειθαρχικής διαδικασίας.

5 — Βλ. υπό την έννοια αυτή τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Tesauro στην υπόθεση Schwedler, σημείο 2 (απόφαση της 28ης Νοεμβρίου 1991, C-132/90 P, Συλλογή 1991, σ. I-5745, I-5756).

6 — Απόφαση της 7ης Μαρτίου 1990, C-116/88 και C-149/88 (Συλλογή 1990, σ. I-625, σκέψεις 10 έως 16).

ιεραρχικώς προϊσταμένου, μιας «προσωρινής αποστολής» σ' έναν υπάλληλο αποτελεί νόμιμη τοποθέτηση εφόσον γίνεται προς το συμφέρον της υπηρεσίας και εφόσον έχει τηρηθεί η ισοδυναμία των θέσεων. Ο Pitrone δεν αποδεικνύει ότι η ΑΔΑ δεν τήρησε τις προϋποθέσεις αυτές.

29. Εξάλλου, ο αναιρεσείων δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι το σημείωμα της 6ης Νοεμβρίου 1986 δεν ισοδυναμεί με «τοποθέτηση», στηριζόμενος σε *πραγματικά περιστατικά* μεταγενέστερα της εκδόσεως του σημειώματος αυτού, όπως η έλλειψη μνείας του σημειώματος αυτού στο πιστοποιητικό που χορήγησε η Επιτροπή ή ακατάλληλη τοποθέτηση στον ατομικό του φάκελο.

30. Για να υποστηρίξει ότι η άρνηση επανεντάξεώς του στα προηγούμενα καθήκοντά του συνιστά συγκεκαλυμμένο πειθαρχικό μέτρο, ο αναιρεσείων ισχυρίζεται ότι είχε καταδικαστεί σε απραξία από τις 11 Νοεμβρίου 1987 έως τις 31 Οκτωβρίου 1988, ημερομηνία νέας τοποθετήσεως στο τμήμα «σχέσεις με τις ευρωπαϊκές χώρες κρατικού εμπορίου».

31. Το περιστατικό αυτό δεν προβλήθηκε ενώπιον του Πρωτοδικείου. Πρόκειται σε κάθε περίπτωση για πραγματικό γεγονός που δεν μπορεί να εξετάσει το Δικαστήριο.

32. Επομένως, ο πρώτος λόγος πρέπει να απορριφθεί.

33. Ο δεύτερος λόγος αναφέρεται σε παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, διότι, κατά τον Pitrone, οι ιεραρχικά προϊστάμενοί του ήταν υποχρεωμένοι να τον επανεντάξουν στη θέση του.

34. Το Πρωτοδικείο διαπίστωσε κατά τρόπο κυριαρχικό τα εξής επί του θέματος αυτού:

«στην προκειμένη περίπτωση από την εξέταση του περιεχομένου του σημειώματος του Γενικού Διευθυντή της 6ης Νοεμβρίου 1986 δεν συνάγεται ότι το σημείωμα αυτό αποτελούσε για τον προσφεύγοντα σαφή διαβεβαίωση ότι θα ανακτήσει την παλαιά του θέση» [7].

35. Ο δεύτερος αυτός λόγος, αμιγώς αφορών πραγματικό περιστατικό, πρέπει επομένως να κριθεί απαράδεκτος.

36. Ο τρίτος λόγος αφορά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 25, δεύτερο εδάφιο, του ΚΥΚ, το οποίο προβλέπει ότι «κάθε ατομική απόφαση που λαμβάνεται κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού πρέπει να κοινοποιείται εγγράφως αμελητί στον ενδιαφερόμενο υπάλληλο. Κάθε βλαπτική απόφαση πρέπει να είναι αιτιολογημένη».

37. Ο αναιρεσείων υποστηρίζει ότι, αν το σημείωμα της 6ης Νοεμβρίου 1986 ήθελε ερμηνευθεί ότι προϋποθέτει κενή τη θέση που κατείχε, θα ήταν άκυρη ελλείψει αιτιολογίας.

38. Επισημαίνω ότι, αν το σημείωμα αυτό ήθελε ερμηνευθεί ότι περιλαμβάνει τέτοια από-

7 — Σκέψη 43 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου.

φαση, η τελευταία αυτή, όπως τόνισε το Πρωτοδικείο [8], δεν αμφισβητήθηκε εμπροθέσμως από τον ενδιαφερόμενο, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζουν τα άρθρα 90 και 91 του ΚΥΚ, και επομένως δεν μπορεί να προσβληθεί.

39. Επομένως, ο λόγος αυτός δεν μπορεί να γίνει δεκτός.

40. Με τον τελευταίο λόγο αναιρέσεως ο Pitrone υποστηρίζει ότι ο διορισμός του Walker στις 11 Νοεμβρίου 1987 ως εκτάκτου υπαλλήλου προϊσταμένου της ειδικής υπηρεσίας XXI-01 αποφασίστηκε κατά παράβαση του άρθρου 4 του ΚΥΚ το οποίο ορίζει ότι οι διορισμοί έχουν ως αντικείμενο μόνο την πλήρωση κενής θέσεως και απαιτεί να γνωστοποιείται στο προσωπικό κάθε κενή θέση μόλις η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή αποφασίσει την πλήρωσή της. Κατά τον Pitrone, δεν υφίστατο στην προκειμένη περίπτωση κενή θέση λόγω του ότι τη θέση αυτή κατείχε πάντοτε αυτός.

41. Σημειώνω, όπως και η Επιτροπή, ότι το Πρωτοδικείο απέρριψε τον λόγο αυτό με την κυρία αιτιολογία ότι το άρθρο 4, του οποίου γίνεται επίκληση, δεν αφορά παρά τις θέσεις που κατέχονται από τους τακτικούς υπαλλήλους της Κοινότητας και δεν εφαρμόζεται κατ' αναλογία στους εκτάκτους υπαλλήλους [9].

42. Επομένως, ο τελευταίος αυτός λόγος πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

43. Καταλήγω, συνεπώς, στην απόρριψη της αιτήσεως αναιρέσεως, στην καταδίκη του αναιρεσείοντος στα δικαστικά έξοδα κατ' εφαρμογή των άρθρων 69, παράγραφος 2, και 122 του Κανονισμού Διαδικασίας.

8 — Σκέψη 51 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου.

9 — Σκέψη 26 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου.